

[Formanden.]

dens møder; endvidere kan den til behandling af specielle områder nedsætte udvalg, i hvilke — foruden kommissionens egne medlemmer — enkelte repræsentanter for de særligt interesserede administrationer og tjenstemandsorganisationer kan indtræde.

I forbindelse med forslag til statstjenestemandslovens revision påhviler det kommissionen at udarbejde forslag til revision af lønningsloven for folkeskolens lærere og lønningslovene for folkekirkens præster.

Regeringen har udpeget lønningsrådets formand, departementschef i finansministeriet E. Dige, til formand og lønningsrådets næstformand, afdelingschef i finansministeriet Ulrik Andersen, til næstformand, hvorhos der yderligere vil blive valgt et antal medlemmer som repræsentanter for statsadministrationen.

I kommissionen vil endvidere indtræde 5 tjenstemandsrepræsentanter, hvoraf 2 udpeges af statstjenestemændenes centralorganisation I (funktionærklasserne), 1 af statstjenestemændenes centralorganisation II (embedsklasserne), 1 af danske statsembedsmænds samråd og 1 af Danmarks Lærerforening.

Under henvisning til foranstående skal man anmode det ærede folketing om at ville udpege 9 medlemmer til at indtræde i den nævnte kommission.

Kampmann.

/ Bodil Andersen.

Til folketinget.“

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om kontrol med omsætningen af spiritus og vin.

Udvalget angående forslag til lov om oprettelse af et pædagogisk institut har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om etablering af en ny færgefart over Store-Bælt har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Finansudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret fra 1. april 1953 til 31. marts 1954. Eksemplarer vil senere blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Under behandlingen af omsætningsafgiftslovene i marts måned meddelte jeg det høje ting, at man i finansministeriet forberedte en revision af de forskellige love vedrørende omsætningsafgifterne.

Som det første resultat af dette arbejde tillader jeg mig at fremsætte *forslag til lov om kontrol med omsætningen af spiritus og vin.*

De nugældende bestemmelser om kontrollen med omsætningen af spiritus og vin findes i toldlovens § 47a. Ved disse bestemmelser, der blev gennemført i 1928, tilsigtede man at skabe hjemmel for en indgående kontrol med engroshandelen af spiritus og vin bl. a. for derigennem at begrænse afsætningsmulighederne for indsmuglede varer af denne art mest muligt. Al spiritus og vin skal ifølge denne kontrolordning være forsynet med særlige banderoler med angivelse af virksomhedens navn og varens art, forinden varerne går over i detailhandelen. De virksomheder, der aftapper spiritus og vin, skal føre et detailleret regnskab vedrørende disse varer, og såvel tilførsler af spiritus og vin som overførsler af sådanne varer mellem disse virksomheder samt opgørelserne af virksomhedernes lagerbeholdninger danner i forbindelse med udleveringen af banderoler fra toldvæsenet grundlaget for en indgående kontrol.

Denne kontrolordning har i det store og hele virket efter sin hensigt. Den har tillige været af væsentlig betydning for gennemførelsen af afgiften på engrosomsætningen af stærke drikke.

Ved revisionen af disse lovbestemmelser har man fundet det naturligt at omredigere bestemmelserne, således at de fremtræder som en særlig lov, der skal afløse den nugældende § 47a i toldloven. Der er samtidig på enkelte punkter foreslået ændringer i de nugældende regler. Ved forslaget § 1 og § 2 er det således foreslået, at aftapning af spiritus og vin alene kan finde sted i den virk-

[Finansministeren.]

somhed, der har fremstillet eller indført varen, og at det er denne virksomhed, der skal forsyne varerne med banderoler. Der er dog i § 4, stk. 2, foreslået en undtagelse fra denne hovedregel, idet der åbnes mulighed for, at der fra indførsels- eller fremstillingsvirksomhederne overføres vin og spiritus på fustager til en anden indførsels- eller fremstillingsvirksomhed, der enten udelukkende afsætter drikkevarer, eller hvis salg af vin og spiritus overvejende sker engros. Som de gældende bestemmelser er affattet, er det antaget i praksis, at også en person, hvis virksomhed i vinbranchen begrænser sig til at indkøbe vin hos importører, er berettiget til at få denne vin overført ubanderoleret, således at den pågældende forsyner varerne med banderoler og etiketter lydende på hans navn. Da en udvidet anvendelse af denne fremgangsmåde vil medføre betydelige vanskeligheder og omkostninger for kontrollen, har man ved de nævnte bestemmelser i § 1 og § 2, sammenholdt med § 4, stk. 2, søgt at tilvejebringe en rimelig afgrænsning, således at kontrollen — som det oprindeligt har været hensigten — begrænses til indførsels- og fremstillingsvirksomhederne, og således at banderoleringen normalt foretages af den, der har importeret eller fremstillet varerne.

Ved den foran omtalte beregning af, hvorvidt en virksomheds omsætning af vin og spiritus overvejende sker en gross eller en detail, er det i forslaget § 4, stk. 3, foreslået, at der ved sammenligningen af engrossalget og detailsalget skal foretages et fradrag i detailsalget på 12 pct.

Ved forslaget § 13 er det foreslået, at dette fradrag på 12 pct. i detailprisen for spiritus- og vinomsætningen også skal finde anvendelse i de tilfælde, hvor man ved administrationen af afgiften på engrosomsætningen af stærke drikke er henvist til at ansætte en afgiftspligtig værdi (engrosværdi) på grundlag af detailprisen. Sådanne tilfælde forekommer, når en importør, fabrikant eller grossist afsætter varer gennem eget udsalg. Efter de gældende lovbestemmelser skal der i sådanne tilfælde fradrages detailprisen et beløb for sædvanemæssig detailavance, inden afgiften beregnes. Det har imidlertid i praksis vist sig overordentlig vanskeligt at an-

vende denne regel i tilfælde, hvor der ikke for den enkelte virksomhed forelå en utvivlsomt effektiv engrospris for de samme varer, som afsattes i detailsalget, og dette har medført en betydelig usikkerhed med hensyn til afgiftsberegningen og dermed tillige en ulige behandling af virksomhederne. Man anser det derfor for hensigtsmæssigt, at der ved lov ansættes et fast fradrag i detailprisen til brug ved ansættelsen af den afgiftspligtige engrosværdi i de pågældende tilfælde. Samtidig er det i § 13, stk. 3, foreslået, at ansættelse af den afgiftspligtige værdi på grundlag af detailprisen ikke alene skal finde sted i tilfælde, hvor en importør, fabrikant eller grossist driver eget detailsalg i forbindelse med sin import-, fremstillings- eller engrosvirksomhed, men at der også skal være mulighed for at bringe denne fremgangsmåde i anvendelse i tilfælde, hvor der på anden måde består et økonomisk interessefællesskab mellem den afgiftspligtige virksomhed og et detailudsalg.

Idet jeg med hensyn til forslaget's øvrige bestemmelser tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anmode om en hurtig behandling af dette forslag, således at forslaget af hensyn til arbejdet med revisionen af afgiftslovene søges gennemført i denne samling.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 15 medlemmer til rigsretten og 2 stedfortrædere for hver af disse.

(Jfr. tidenden, sp. 4952).

Formanden: Hertil har grupperne udpeget følgende, der efter forholdstalsvalg er valgt som medlemmer og stedfortrædere i den angivne rækkefølge:

- 1) Fhv. minister, overretssagfører *N. Busch-Jensen* med stedfortrædere: fhv. landstingsmand, rørmester *Henry Hansen* og fhv. landstingsmand, borgerrepræsentant, assistent *E. Dose*.
- 2) Fhv. minister, direktør *Axel Kristensen* med stedfortrædere: fhv. folketingsmand, snedkermester *O. Kryger*, Helsingør, og

[Formanden.]

- gårdejer *J. P. Jensen*, Læsø pr. Vestenskov, Lolland.
- 3) Fhv. landstingsmand, direktør *Fr. Dalgaard*
med stedfortrædere:
fhv. landstingsmand, redaktør *Ernst Christiansen* og
fhv. landstingsmand, forretningsfører *A. Bjørklund*.
- 4) Fhv. landstingsmand, stationsleder *O. H. Malchau*, Aarhus,
med stedfortrædere:
fhv. medlem af landstinget, rådmand, fru *Clara Munck* og
fhv. landstingsmand, direktør *V. Knudsen*, Maribo.
- 5) Fhv. formand for landstinget, landsretssagfører *Ingeborg Hansen*
med stedfortrædere:
fhv. folketingsmand, borgmester *Poul Hansen* (Slagelse) og
fhv. folketingsmand, borgmester *Ingward Dahl*.
- 6) Landsretssagfører *Erik R. Høgsbro*, Odense,
med stedfortrædere:
amtsrådsmedlem *H. Kryger Madsen*, Aggernæs Møllegaard, Otterup, og
fhv. folketingsmand, landsretssagfører *Finn Poulsen*, Svendborg.
- 7) Formand for De samvirkende Fagforbund *Eiler Jensen*
med stedfortrædere:
næstformand i De samvirkende Fagforbund *Einer Nielsen* og
forbundsformand *Peter Madsen*.
- 8) Direktør *Knud Strøyerberg*, Aalborg,
med stedfortrædere:
købmand *Aage Petersen*, Pjedsted, og
fhv. folketingsmand, gårdejer *Peder Jakobsen*, Husby pr. Ejby.
- 9) Fhv. landstingsmand *Alfred Kristensen*
med stedfortrædere:
formand for Københavns borgerrepræsentation *Sigvald Hellberg* og
fhv. landstingsmand *N. Chr. Nielsen*, Randers.
- 10) Provst *K. B. K. Hillgaard*, Skivholme,
med stedfortrædere:
gårdejer *Chr. Drivsholm*, Stenvad, Vraa, og
konsulent *J. Jakobsen*, Hammel.

- 11) Fhv. højesteretsdommer *Jesper Simonson*
med stedfortrædere:
fhv. landstingsmand, smedemester *Axel Christensen* og
fhv. landstingsmand, amtsrådsmedlem *Hans Jeppesen*.
- 12) Fhv. landstingsmand *Marinus Larsen*
med stedfortrædere:
borgmester *C. E. Bjerring*, Nyborg, og
borgmester *Marius Nielsen*, Nakskov.
- 13) Gårdejer *Tage Rosenstand*, Danelund pr. Ribe,
med stedfortrædere:
gårdejer *Erik Boesen*, Stubbum pr. Fjelstrup, og
gårdejer *Andreas Elkjær*, Holmsland.
- 14) Fhv. minister, borgmester *Unmack Larsen*, Aarhus,
med stedfortrædere:
fhv. folketingsmand, borgmester *Anders Andersen*, Sønderborg, og
hospitalsinspektør *V. Aggerholm*, Viborg.
- 15) Direktør *H. H. Stevenius-Nielsen*, København,
med stedfortrædere:
lensgreve *Christian Møllike*, Bregentved, og
overlærer, frk. *Dagmar Carlsen-Skiødt*, Odense.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 4 medlemmer med stedfortrædere til det i henhold til lov af 15. marts 1934 om spiritus og gær nedsatte udvalg.

(Jfr. tidenden, sp. 5113).

Valgt blev: *Lars P. Jensen* med stedfortræder *Poul Hansen* (Grenaa),
Johs. Christiansen med stedfortræder *Poul Hansen* (Kalundborg),
From med stedfortræder *Søren Andersen* og
fhv. landstingsmand *O. Bouet* med stedfortræder *Erna Sørensen*.

Derpå fulgte:

Valg af 1 medlem til udetillægsnævnet.

(Jfr. tidenden, sp. 5113).

Valgt blev: *Jensen-Broby*.

Den følgende sag var:

Anden behandling af forslag til lov om uddannelse af lærere til folkeskolen.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2906; udvalgets betænkning findes i tillæg B. sp. 961).

Udenfor betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, de stillede ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Ordføreren (Kaj Andresen): Det, der i stærkest grad har givet anledning til drøftelser under udvalgsarbejdet om læreruddannelsen, har været spørgsmålet om optagelsesbetingelserne og uddannelsens afslutning, i det sidste tilfælde med større eller mindre eksamenspræg. Derudover har man især beskæftiget sig med seminarierådets sammensætning og med småbørns-lærerindernes stilling.

Der har, hvad optagelsesbetingelserne angår, i udvalget været repræsenteret såvel det synspunkt, at optagelseskravene bør skærpes, for at eleverne kan være i besiddelse af tilstrækkelig kunnen i hovedfagene, så grundlaget, seminarieuddannelsen starter på, kan være nogenlunde ens for alle elever, som det synspunkt, at man må sikre sig, at den velbegavede elev, som blot har folkeskoleuddannelsen at bygge på, alligevel kan gå i gang med en læreruddannelse. Ændringen i optagelsesparagraffen, § 10, er til trods herfor ikke særlig vidtgående.

Den går ud på, at fagene skrivning, samfundskundskab og kvindelig håndgerning udgår af den faggruppe, hvori der skal bestås optagelsesprøve, samt at de krav, der af seminarierådet kan stilles ved optagelsesprøven, bør svare til, hvad en flittig og velbegavet elev med folkeskoleuddannelse kan tilegne sig gennem en forberedelse på 15 måneder.

Da dette vel egentlig var den forudsætning, hvormed seminariekommissionen formulerede optagelsesbetingelserne, kan det

vist siges blot at være en tydeliggørelse af hensigten med lovforslaget.

I § 11, der indeholder bestemmelserne om undervisningens omfang, fagene, liniedelingen m. m., er der ikke væsentlige ændringer. Der har dog i udvalget været enighed om at sikre skolebiblioteksarbejdet og faget familiekundskab en plads i seminariernes undervisning.

De videstgående ændringsforslag er ændringsforslagene nr. 8, 9 og 10 til § 12. Medens der ifølge det oprindelig fremsatte lovforslag kun skulle afholdes eksamen i dansk, regning og sprog plus liniefagene eller specialfagene, nemlig sløjd, skolekøkken, sprog, matematik og naturlære, foreslås eksamen nu afholdt i dansk, regning, sprog, naturhistorie, geografi, naturlære og liniefagene sprog, matematik og naturlære. Det foreslås endvidere, at der gives standpunktskarakter — eller årskarakter, om man vil — i fagene tegning, skrivning, musik, håndarbejde, legemsøvelser, sløjd og skolekøkken. Endelig opretholdes eksamensfriheden i de humanistiske fag: praktisk skolegerning, pædagogik, dansk litteratur, kristendomskundskab og historie, idet det dog forudsættes, at der i den almindelige bedømmelse, seminariet giver eleverne ved afslutningen, indgår udtalelser om elevernes arbejde i de her omtalte fag. Samtidig foreslås strøget bestemmelsen om, at eleverne ved afslutningen skal udarbejde en større skriftlig opgave.

Der har i udvalget været stærke ønsker fremme om at indskrænke størrelsen af seminarierådet, hvis opgave først og fremmest er at beskæftige sig med seminariernes indre forhold, optagelsesprøve, tilrettelæggelse af undervisning og af eksamen. Ændringsforslag nr. 14 går da ud på, at Danmarks Realskoleforening og Seminarieelevernes Landsråd udgår som medlemmer af seminarierådet, idet dog den sidstnævnte organisation tilkaldes, når sager af særlig betydning for elevernes forhold behandles.

Ændringsforslagene nr. 35 og 36 til § 31 går ud på — det er et ønske fra seminarierne — at lærerrådene ved seminarierne og øvelsesskolerne selv vælger deres formand. Man har endvidere ved — i ændringsforslag nr. 37 — at foreslå formuleringen „vælger“